

ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน
เทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
ในโอกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา
ตำบลคลองขนาน อำเภอนือคลอง จังหวัดกระบี่

PEOPLE OPINIONS ON THE MANGROVE ECOLOGICAL
REHABILITATION PROJECT TO COMMEMORATE HER MAJESTY
THE QUEEN'S 72nd BIRTHDAY ANNIVERSARY, TAMBON KHLONG
KHANAN, AMPHOE NUEA KHLONG, CHANGWAT KRABI

ยุทธศิลป์ สุวรรณวงศ์¹
อภิชาติ ภัทรธรรม²

Yuttasin Suwannawong¹
Apichart Pattaratuma²

ABSTRACT

Objectives of the study were to determine socio-economic condition, opinion level and factors relating to people opinions on the Mangrove Ecological Rehabilitation Project to Commemorate Her Majesty the Queen's 72nd Birthday Anniversary, Tambon Khlong Khanan, Amphoe Nuea Khlong, Changwat Krabi. Data for the study was gathered by using the designed questionnaires interviewed 240 respondents residing in Ban Klong Mark (Mue 3) Ban Lam Graud (Mue 8) and Ban Ta Yang (Mue 9). The analysis of the relationship between dependent and independent variables was carried out by using Chi-square method with the given significance level of 0.05, and the statistical software package was employed for the data analysis.

The results of the study indicated that the most respondents were male and their average age was 40.26 years, and their educational level were at elementary school. Marriage was their marital status and stayed with their couple. The average number of household member was 4.76. The average of their resettled period was 29.12 years. Casual labor was their

¹ ส่วนบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนที่ 2 กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พญาไท กรุงเทพฯ 10400

² ภาควิชาการจัดการป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

main occupation, and their average annual household income was 70,943.75 baht. They received the projected information and having comprehension about ecological system of mangrove forest, and their opinions on the project were in positive direction with the average score of 3.70. Moreover, factors relating to people opinions on the Mangrove Ecological Rehabilitation Project to Commemorate Her Majesty the Queen's 72nd Birthday Anniversary, Tambon Khlong Khanan, Amphoe Nuea Khlong, Changwat Krabi were information receiving, the participation in the project activities, and comprehension about ecological system of mangrove forest.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ระดับความคิดเห็น และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎร ต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน เทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ การศึกษาได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสอบถามราษฎรบ้านคลองหมาก หมู่ที่ 3 บ้านแหลมกรวด หมู่ที่ 8 และบ้านท่ายาง หมู่ที่ 9 จำนวน 240 ครัวเรือน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้วิธีไคสแควร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการศึกษา พบว่า ราษฎรที่ทำการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีอายุเฉลี่ย 40.26 ปี มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา สมรสและอยู่ด้วยกัน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.76 คน มีระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานเฉลี่ย 29.12 ปี มีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพหลัก มีรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 70,943.75 บาทต่อปี ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ ได้รับผลประโยชน์จากโครงการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศป่าชายเลน และมีความคิดเห็นต่อโครงการอยู่ในระดับที่ดีมาก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น เท่ากับ 3.70 ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎร ต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน เทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศป่าชายเลน

คำนำ

ป่าชายเลนเป็นระบบนิเวศที่เชื่อมต่อการถ่ายทอดสารอาหารและพลังงานระหว่างระบบ นิเวศป่าบกกับระบบนิเวศทางทะเล จึงมีความ สำคัญต่อการเป็นแหล่งรวมความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งเป็น

แหล่งผลิตอาหารและผลิตผลอื่นๆ ที่มีความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนที่พึ่งพิงทรัพยากรป่าชายเลนที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพของราษฎรในชุมชน รวมถึงมีบทบาทต่อเศรษฐกิจ ส่วนรวมของชาติทั้งทางตรงและทางอ้อม

ปัจจุบันป่าชายเลนตามธรรมชาติของประเทศ

ไทยได้ถูกบุกรุกทำลายและถูกเปลี่ยนสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง แหล่งชุมชนอุตสาหกรรม การเกษตรกรรม เป็นต้น ซึ่งการใช้ประโยชน์ดังกล่าวได้ขยายตัวอย่างไร้ขอบเขต จนทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงอย่างรวดเร็ว คือ ในปี พ.ศ. 2518 มีพื้นที่ป่าชายเลนอยู่ประมาณ 1,954,375 ไร่ แต่จากการสำรวจและแปลภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT-5 (TM) ครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. 2543 พบว่า พื้นที่ป่าชายเลนเหลืออยู่ประมาณ 1,525,990 ไร่ โดยพื้นที่ป่าชายเลนที่เหลืออยู่ดังกล่าว เกือบครึ่งหนึ่งของพื้นที่ คือ ประมาณ 720,000 ไร่ มีสภาพที่เสื่อมโทรมจนน่าวิตก ประกอบกับปี พ.ศ. 2544-2546 รัฐได้มีนโยบายให้ยกเลิกสัมปทานป่าชายเลนที่เหลืออยู่ทั้งหมด โดยเปลี่ยนนโยบายจากการใช้ประโยชน์ทางตรง ที่มุ่งเน้นเศรษฐกิจจากไม้มาเป็นการอนุรักษ์ และรักษาสภาพแวดล้อม จึงต้องหาแนวทางและเครื่องมือในการอนุรักษ์ป่าชายเลนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ป่าชายเลนสามารถอำนวยประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติอย่างยั่งยืนสืบไป (กรมป่าไม้, 2545) รัฐบาลจึงได้ก่อตั้งโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน เพื่อเป็นการทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถขึ้นมา และเป็นโครงการหนึ่งที่จะช่วยฟื้นฟูสภาพป่าชายเลนให้กลับคืนสู่สภาพป่าสมบูรณ์ได้ แต่โครงการเหล่านี้จะประสบผลสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรมก็ต่อเมื่อราษฎรในพื้นที่จะต้องเล็งเห็นความสำคัญของโครงการ โดยเฉพาะในแง่ของประโยชน์ที่จะได้รับอย่างแท้จริงและลึกซึ้ง อาจกล่าวได้อีกทางหนึ่งว่า ราษฎรจะต้องมีความคิดเห็นในเชิงบวกต่อโครงการเป็นพื้นฐาน ก่อนที่จะดำเนินการไปสู่การพัฒนาฟื้นฟูพื้นที่หรือสภาพป่าชายเลนให้กลับคืน สู่สภาพป่าที่สมบูรณ์ดังเช่นที่เคยเป็นมาในอดีตต่อไป

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน ทอดพระเกียรติสมเด็จพระ

พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการฟื้นฟูสภาพป่าชายเลนของรัฐ เพื่อต้องการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของราษฎรในพื้นที่ต่อโครงการ เนื่องจากแต่ละ พื้นที่ย่อมมีสภาพแวดล้อมที่ต่างกั น ทั้งนี้ ผลที่ได้จากการศึกษาจะสามารถนำมาแก้ไขปรับปรุง ตลอดจนประยุกต์ใช้เพื่อกำหนด แนวทางวางแผน และบริหารจัดการโครงการให้ เหมาะสม จนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อชุมชนโดยส่วนรวม ซึ่งจะส่งผลทำให้ราษฎรเกิดเป็นแนวร่วมและยินดีที่จะเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนโครงการ ร่วมฟื้นฟูพัฒนา ป้องกัน ดูแลรักษา จนทำให้พื้นที่ป่าชายเลนที่มีอยู่เดิมสามารถคงอยู่ และพื้นที่ที่ดำเนินการตามโครงการกลับฟื้นคืนสู่สภาพ ที่อุดมสมบูรณ์ จนสามารถเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนของตนได้อย่างยั่งยืนสืบต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของราษฎรในพื้นที่ดำเนินการโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน ทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาส ทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน ทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาส ทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

สมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดสมมติฐานไว้ว่า ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาใน

การตั้งถิ่นฐาน ขนาดพื้นที่ถือครอง อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้ของครัวเรือน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศป่าชายเลน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน เทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอนือคล่อง จังหวัดกระบี่

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. อุปกรณ์เครื่องเขียน
2. แผนที่ระหว่าง มาตราส่วน 1:50,000 แสดงบริเวณพื้นที่ทำการศึกษา และแผนที่มาตราส่วน 1:50,000 จำแนกเขตการใช้ประโยชน์ ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน
3. คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป

วิธีการ

1. การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการศึกษาจากเอกสารต่างๆ และจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งทำการสำรวจเบื้องต้นโดยการลงพื้นที่และสอบถามจากชาวบ้านผู้เกี่ยวข้องสำรวจพื้นที่เบื้องต้นทั่วไปที่เป็นพื้นที่เป้าหมายเพื่อให้ได้รายละเอียดอย่างครบถ้วนทุกด้าน
2. การสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาจากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการตรวจสอบแก้ไขให้มีความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ก่อนนำไปทดสอบต่อไป ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - 2.1 ข้อมูลทั่วไปของราษฎร
 - 2.2 การวัดระดับความคิดเห็น ของราษฎร

ต่อโครงการแห่งนี้ โดยการตั้งคำถามที่มีลักษณะคำถามเป็นมาตราวัดแบบ Likert's Scale แบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยมากที่สุด	ได้ 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ได้ 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ได้ 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ได้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้ 1 คะแนน

ทั้งนี้ คำถามการวัดระดับความคิดเห็น มีจำนวนทั้งสิ้น 32 ข้อ ซึ่งเมื่อรวบรวมและแจกแจงความถี่แล้วหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยนำคะแนนมาแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ทั้งนี้ จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบและแปลความหมาย ระดับความคิดเห็นได้ ดังนี้

1.00 ถึง 1.80 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ของราษฎรเกี่ยวกับโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลนฯ แห่งนี้ อยู่ในระดับต่ำ การดำเนินโครงการฯ ควรจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขโดยด่วนที่สุด

1.81 ถึง 2.60 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ของราษฎรเกี่ยวกับโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลนฯ แห่งนี้ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ การดำเนินโครงการฯ ควรจะต้องมีการปรับปรุง แก้ไขโดยด่วน

2.61 ถึง 3.40 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ของราษฎรเกี่ยวกับโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลนฯ แห่งนี้อยู่ในระดับปานกลางหรือพอใช้ การดำเนิน

โครงการฯ ควรจะต้องมีการ ปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่องบางประเด็น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากกว่าเดิม

3.41 ถึง 4.20 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของราษฎรเกี่ยวกับโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลนฯ แห่งนี้อยู่ในระดับสูง การดำเนินโครงการฯ อยู่ในเกณฑ์ที่ดีเป็นที่พอใจของราษฎร

4.21 ถึง 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของราษฎรเกี่ยวกับโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลนฯ แห่งนี้อยู่ในระดับสูงมาก การดำเนินโครงการฯ อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก เป็นที่พอใจของราษฎรมาก สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาการดำเนินการตามวิธีการดังกล่าวไว้ หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2.3 ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ของราษฎรที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

3. การทดสอบแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น ไปทำการทดสอบ (pre-test) จำนวน 30 ชุด เพื่อหาข้อบกพร่อง และทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (reliability analysis) หรือค่าอัลฟา (alpha) ซึ่งค่าที่ได้จะต้องไม่ต่ำกว่า 0.65 ซึ่งเมื่อนำข้อมูลที่ ได้มาคำนวณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ปรากฏว่าได้ค่าอัลฟา เท่ากับ 0.734

4. การกำหนดตัวอย่าง โดยคำนวณหา ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมได้จากจำนวนครัวเรือนของทั้งราษฎร 3 หมู่บ้าน โดยใช้สูตร ของยามานะ (Yamane, 1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนครัวเรือนตัวอย่างที่ศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (กำหนดไว้ เท่ากับ 0.05)

N = จำนวนครัวเรือนของทั้ง 3 หมู่บ้าน (595 ครัวเรือน)

จากการคำนวณได้จำนวนครัวเรือนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 240 ครัวเรือน จากนั้นคำนวณหาจำนวนครัวเรือนตัวอย่างที่เหมาะสมของแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้สูตรการกระจายตามสัดส่วนของสุงขช (2526) ดังนี้

$$n_i = n \frac{N_i}{N}$$

เมื่อ n_i = ครัวเรือนตัวอย่างของหมู่บ้าน i

n = ครัวเรือนตัวอย่าง (240 ครัวเรือน)

N_i = ครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้าน i

N = ครัวเรือน 3 หมู่บ้าน (595 ครัวเรือน)

i = หมู่บ้านที่ 1, 2 และหมู่บ้านที่ 3

จำนวนตัวอย่างจำแนกเป็นรายหมู่บ้านปรากฏตามตารางที่ 1

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการใชแบบสอบถามที่จัดสร้างขึ้นและผ่านการทดสอบข้างต้นไป ใช้เก็บข้อมูลในหมู่บ้านเป้าหมายตามจำนวนที่ได้คำนวณไว้ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนการนำแบบสอบถามที่ผ่านการเก็บข้อมูล เป็นที่เรียบร้อยแล้ว มาตรวจสอบ แล้วทำการป้อนข้อมูลเข้าโปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลรวมถึงแปลผลการวิเคราะห์ รวบรวมแจกแจงในรูปตารางประกอบคำอธิบายและค่าสถิติอย่างง่าย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency distribution) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าร้อยละ (percent) รวมถึงการวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความถี่เห็นของราษฎรต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน เทอดพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ โดยใช้สถิติไคสแควร์ (chi-square) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

Table 1. Distribution of household sample in each village

No.	Ban/Mue	Total Household	Household Sample
1	Ban Klong Mark, Mue 3	275	111
2	Ban Lam Graud, Mue 8	195	79
3	Ban Ta Yang, Mue 9	125	50
Total		595	240

ผลและวิจารณ์

1. สภาพทางเศรษฐกิจ สังคมของราษฎรในพื้นที่โครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน เทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ทำกร ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 40.26 ปี มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 4.76 คน มีระยะ เวลาในการตั้งถิ่นฐานอยู่ในช่วง 1-20 ปี มีที่ดิน ในความครอบครองเฉลี่ย 8.42 ไร่ มีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพหลัก ไม่มีอาชีพรอง มีรายได้ของครัวเรือนต่อปีเฉลี่ย 70,943.75 บาท มีรายจ่าย ของครัวเรือนต่อปีเฉลี่ย 71,241.25 บาท มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในที่ปัจจุบัน ได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับโครงการ เคยเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และส่วนใหญ่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการ

2. ระดับความคิดเห็นและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน เทอดพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อโครงการฯ ในด้านต่างๆ ดังนี้ (1) ความคิด

เห็นเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 3.78 (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการดำเนินโครงการ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 3.71 (3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจและสังคมของราษฎร มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 3.70 และ (4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ 3.62 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับความคิดเห็น เท่ากับ 3.70 ซึ่งทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าระดับความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของราษฎรต่อโครงการแห่งนี้ มีระดับต่ำกว่าด้านอื่นๆ จึงควรที่จะส่งเสริมให้ราษฎรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการฯ ให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่วนผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการแห่งนี้ ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศป่าชายเลน เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการแห่งนี้ ฉะนั้น หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องควรจะต้องทำการประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการแห่งนี้ให้ราษฎรได้รับทราบข้อมูลให้มากขึ้นต่อไป ในส่วนของระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน ขนาดพื้นที่ ถิ่นครอง อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้ของครัวเรือน และผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ เป็นปัจจัยที่ไม่มีความ

สัมพันธ์กับความคิดเห็น ของราษฎรต่อโครงการแห่งนี้
แต่อย่างใด

สรุป

1. สภาพทางเศรษฐกิจ สังคมของราษฎรในพื้นที่ดำเนินการโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน เทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาส ทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอนือคลอง จังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ราษฎรที่ทำการศึกษามีอายุเฉลี่ย 40.26 ปี มีการศึกษาระดับ ชั้นประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 4.76 คน มีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพหลัก มีรายได้และรายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ยต่อปี 70,943.75 บาท และ 71,241.25 บาท ตามลำดับ เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเคยเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และส่วนใหญ่ ได้รับผลประโยชน์จากโครงการ

2. ระดับความคิดเห็นและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน เทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา ตำบลคลองขนาน อำเภอนือคลอง จังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ราษฎรมีความคิดเห็นต่อโครงการแห่งนี้อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย ระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.70 ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลนแห่งนี้ ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศป่าชายเลน

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ข้อมูล ข่าว

สาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศ ป่าชายเลน เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการแห่งนี้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในกิจกรรมการปลูกป่า ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ราษฎรได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ โดยเฉพาะควรมุ่งส่งเสริมประชาสัมพันธ์กับเยาวชนตามสถานศึกษาต่างๆ ทุกระดับในพื้นที่ เพื่อเป็นการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตั้งแต่ยังเยาว์วัย รวมทั้งควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านป่าชายเลนกับราษฎรผู้ที่ยังมีความรู้ความเข้าใจน้อย เพื่อให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมมีความคิดเห็นที่ดีต่อโครงการ และให้ความร่วมมือกับทางราชการมากยิ่งขึ้น

2. ภาครัฐควรใช้ราษฎรที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศป่าชายเลนเป็นแนวร่วมในการช่วยส่งเสริมประชาสัมพันธ์โครงการ ชักนำ หรือช่วยถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจที่ตนเองมีอยู่กับราษฎรที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศป่าชายเลนน้อย เพื่อให้ราษฎรมีความคิดเห็นที่ดีต่อโครงการมากขึ้น

3. ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการ และปลูกฟื้นฟูสภาพป่าให้มากกว่านี้ ตามข้อเสนอแนะของราษฎรที่ต้องการจะให้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ตลอดจนควรดำเนินการเข้มงวดกวดขันกับกลุ่มผู้มีอิทธิพลหรือราษฎรผู้ที่ไม่ถูกต้องทำลายป่าให้ยุติการกระทำลง หรือชักจูงกลุ่มราษฎรดังกล่าวให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสียใหม่ และหันมาให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการฟื้นฟูทรัพยากรป่าชายเลนพื้นที่โครงการต่อไป

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมป่าไม้. 2545. โครงการฟื้นฟูนิเวศป่าชายเลน
เขตพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถในวโรกาสทรงพระชนมายุ
72 พรรษา. กรมป่าไม้, กรุงเทพฯ. (อัดสำเนา)

สุมงกษ จามี่กร. 2526. สถิติวิเคราะห์สำหรับ งานวิจัย
ด้านสังคมศาสตร์. ภาควิชาสถิติ คณะวิทยา-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
Yamane, T. 1973. **Statistics : An Introduc-
tory Analysis**. 3rd ed., Harper Interna-
tional Edition, Tokyo.
